

Årsberetning 2021

Det Psykiatriske Patientklagenævn i Grønland

Januar 2022

Indholdsfortegnelse

FORORD.....	3
AFSNIT I: Det Psykiatriske Patientklagenævn.....	4
1.1. Sammensætning	4
1.2. Kompetenceområder og opgaver	4
1.3. Definition af sags- og afgørelsesbegrebet	4
AFSNIT II: 2021 – Antal sager, sagsfordeling m.m.....	5
AFSNIT III: Principielle problemstillinger.....	6

FORORD

I medfør af § 16 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 15 af 2. december 2013 om Forretningsorden for Det Psykiatriske Patientklagenævn skal Det Psykiatriske Patientklagenævn hvert år offentliggøre en beretning om dets virksomhed. Årsberetningen skal udarbejdes i samarbejde med Dronning Ingrid's Hospitals Psykiatriske afdeling, og årsberetningen har derfor været forelagt Dronning Ingrid's Hospitals Psykiatriske afdelingen inden offentliggørelsen. Dronning Ingrid's Hospitals Psykiatriske afdeling havde ingen bemærkninger til årsberetningen.

Det Psykiatriske Patientklagenævn er oprettet i henhold til Psykiatrilovens § 46. Nævnets opgaver er at behandle klager over tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvungen opfølgning efter udskrivning, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiskering, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer samt aflåsning af døre i afdelingen.

Efter Psykiatrilovens § 46 består det Psykiatriske Patientklagenævn af en advokat som formand, Landslægen og en repræsentant fra en patientforening, der repræsenterer de sindslidende.

Landslægeembedet varetager Det Psykiatriske Patientklagenævns sekretariatsopgaver.

AFSNIT I: Det Psykiatriske Patientklagenævn

1.1. Sammensætning

Patientklagenævnets formand var i 2021 advokat Kista Høegh Niclasen. Som stedfortræder for formanden var udpeget advokat Charlotte Pedersen.

Det lægelige medlem af Patientklagenævnet var i 2021 landslæge Henrik L. Hansen. Læge Paneeraq Noahsen fra Landslægeembedet har i 2021 været stedfortræder for det lægelige medlem.

Formand for Den Psykiatriske Patientforening Esekias Therkelsen har været udpeget som medlem af Patientklagenævnet i 2021. Der har ikke været udpeget nogen stedfortræder for Esekias Therkelsen i 2021.

Sekretariatet for Patientklagenævnet har i 2021 været varetaget af Tania Dyreborg Broberg fra Landslægeembedet.

1.2. Kompetenceområder og opgaver

Det Psykiatriske Patientklagenævn behandler klager over beslutninger om tvangsforanstaltninger, som beskrevet ovenfor i forordet.

Det Psykiatriske Patientklagenævns sager fremkommer ved klager fra patienter, der under indlæggelsen på den psykiatriske afdeling har været udsat for en af de ovenfor anførte former for tvang. Klagen sendes til Nævnet enten ved patientrådgivers mellemkomst eller ved, at klagen fremsættes skriftligt eller mundtligt overfor hospitalets personale, der så formidler klagen videre, så snart den er modtaget, sammen med sagens øvrige akter (lægens erklæring, patientjournal, indlæggelsespapirer, tvangsprotokoller m.m.)

Det Psykiatriske Patientklagenævn kan ved sin afgørelse enten afvise klagen, f.eks. fordi den falder uden for Nævnets kompetence, eller realitetsbehandle klagen. Når Nævnet realitetsbehandler en klage, kan Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelse gå ud på, at et tvangsindgreb godkendes, eller at indgrebet findes at være foretaget med urette. Ved klage over en beslutning om tvangsbehandling kan Nævnet endvidere godkende eller tilsidesætte beslutningen.

Hvis der er tale om en klage over tvangsbehandling, der er tillagt opsættende virkning, skal Det Psykiatriske Patientklagenævn træffe sin afgørelse inden for 7 hverdage. Ved klage over andre tvangsindgreb skal Nævnet træffe afgørelse snarest muligt, og hvis afgørelsen ikke er truffet inden 14 dage efter, at klagen er modtaget af Det Psykiatriske Patientklagenævn, skal Nævnet underrette patienten og patientrådgiveren om årsagen, og om hvornår afgørelsen kan forventes at foreligge.

Det Psykiatriske Patientklagenævns møder afholdes på den Psykiatriske afdeling på Dronning Ingrid's Hospital. Til mødet indkaldes overlægen, patienten, patientrådgiveren samt evt. andre relevante medarbejdere på den psykiatriske afdeling. Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelse træffes i umiddelbar forlængelse af mødet, og det tilstræbes, at afgørelsen fremsendes til sagens parter 1-2 hverdage efter mødet.

1.3. Definition af sags- og afgørelsesbegrebet

En sag defineres som patientens klage eller klager til Det Psykiatriske Patientklagenævn, som bliver behandlet på et bestemt møde. Klagen defineres som én klage uanset, hvor mange klagepunkter, der måtte være tale om. Hvis den samme patient på et senere tidspunkt indgiver en ny klage over en tvangsmæssig foranstaltning, er der tale om en ny sag.

En afgørelse er defineret som en godkendelse eller tilsidesættelse af et tvangsindgreb. Denne definition betyder, at en sag godt kan indeholde flere afgørelser. Træffer Det Psykiatriske Patientklagenævn f.eks. afgørelse vedrørende flere ensartede tvangsindgreb, f.eks. 3 tvangsfikseringer, tæller det statistisk som 3 afgørelser.

Ligeledes, hvis en afgørelse indeholder både en godkendelse, f.eks. af iværksættelse af en tvangstilbageholdelse, og en tilsidesættelse, f.eks. opretholdelsen heraf, tæller dette statistisk som 2 afgørelser.

AFSNIT II: 2021 – Antal sager, sagsfordeling m.m.

Det Psykiatriske Patientklagenævn modtog i 2021 7 sager, hvoraf 1 sag blev tilbagekaldt af patienten under mødet med Det Psykiatriske Patientklagenævn, der dog henset til patientens tilstand valgte at behandle sagen alligevel. Der er således realitetsbehandlet 7 klagesager i 2021.

Det Psykiatriske Patientklagenævns gennemsnitlige sagsbehandlingstid har i 2021 været 9,86 dage. Det bemærkes, at sagsbehandlingstiden regnes fra sagens modtagelse i Det Psykiatriske Patientklagenævn til afgørelsens afsendelse til patienten. Sagsbehandlingstiden omfatter således også den tid, der går fra Det Psykiatriske Patientklagenævn modtager patientens klage til alle relevante oplysninger og dokumenter er indhentet. Ligeledes indgår i sagsbehandlingstiden også lørdage, søndage og helligdage.

Der er i 2021 ikke modtaget klager over tvangsbehandling, hvor sagen havde opsættende virkning.

Hovedreglen for Det Psykiatriske Patientklagenævns behandling af klager er, at Nævnets møder afholdes på den Psykiatriske afdeling på Dronning Ingrid's Hospital. I alle 7 sager i 2021 er der således afholdt møde på den Psykiatriske afdeling.

I Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelser er eksplicit anført, hvorvidt der har deltaget læge, patient og patientrådgiver i behandlingen af en sag på et Nævnsmøde.

Patienten har i 2021 deltaget i 5 af møderne. I den ene sag var patienten blevet for dårlig til selv at deltage på mødet, men havde givet sin patientrådgiver mandat til at møde på sine vegne, mens patienten i den anden sag var på aftalt udgang fra afdelingen. Selvom patienten var tilsagt til mødet, mødte hun ikke. Overlægen har i 2021 deltaget i alle møder. I 4 af sagerne har patientens patientrådgiver deltaget i mødet.

Antal af afgørelser i 2021 fordelt på de enkelte tvangsforanstaltninger	
Tvangsindlæggelse	4
Tvangstilbageholdelse	3
Tvangsfiksering	2
Aflåsning af døre	0
Beroligende medicin	1
Tvangsbehandling	0
Antal afgørelser i alt	10

I 8 afgørelser godkendte Det Psykiatriske Patientklagenævn det påklagede tvangsindgreb.

I 1 afgørelse traf det Det Psykiatriske Patientklagenævn afgørelse om, at tvangsindgrebet (tvangstilbageholdelse) var sket med urette. Nævnet fandt, at de formelle betingelser for tvangstilbageholdelse ikke var iagttaget, idet tvangstilbageholdelsen var iværksat af en reservelæge, efter konference med overlægen, men at journalen ikke indeholdt en egentlig vurdering fra overlægen om, hvorvidt betingelserne var opfyldt. Overlægens redegørelse 5 dage senere kunne efter Nævnets vurdering ikke opfylde betingelserne, idet den først er udarbejdet efter tvangsindgrebet.

I 1 afgørelse fandt Det Psykiatriske Patientklagenævn endvidere, at betingelserne for tildeling af en patientrådgiver ikke var iagttaget, idet der først blev beskikket en patientrådgiver 2 dage efter tvangsindgrebet var sket.

Herudover har Det Psykiatriske Patientklagenævn i 2 sager henstillet til mere omhyggelighed i forbindelse med fremsendelse af patientklagen samt sagens øvrige dokumenter til Det Psykiatriske Patientklagenævn, ligesom der i 2 sager er henstillet til, at der udvises mere omhyggelighed med journalføring samt udfyldning af tvangsprotokoller.

Afslutningsvis har Det Psykiatriske Patientklagenævn kritiseret, at der i et enkelt tilfælde gik 14 dage fra at patienten klagede, til klagen blev fremsendt til Det Psykiatriske Patientklagenævn.

Det Psykiatriske Patientklagenævn skal efter anmodning fra patienten eller patientrådgiveren indbringe sine afgørelser vedrørende tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvungen opfølgning efter udskrivning i henhold til § 17, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiksering, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, samt aflåsning af døre i afdelingen, for retten efter reglerne i retsplejeloven for Grønland, kapitel 28.

Der er i 2021 ikke klaget over afgørelser fra Det Psykiatriske Patientklagenævn.

AFSNIT III: Principielle problemstillinger

Der har i 2021 ikke været sager i Det Psykiatriske Patientklagenævn, der har givet anledning til principielle spørgsmål.

På baggrund af de sager, der er behandlet i Nævnet i 2021, er det Nævnets opfattelse, at den Psykiatriske afdeling på Dronning Ingrid's Hospital i det væsentligste påser psykiatrilovens formelle krav til behandling af patienterne inden for Nævnets kompetenceområde, men at de administrative forhold fortsat ikke fungerer optimalt.